

A falun élő értelmiségről

A PEDAGÓGUSOK

A falu egyik legjelentősebb értelmiségi rétegét a pedagógusok képviselik, számarányuknál és munkájuk természeténél fogva. A falu és a tanyavilág értelmiségének majdnem pontosan fele pedagógus. A felszabadulás előtti úgynevezett néptanítók sok gondnal és bajjal csak addig jutottak el, hogy a lakosság egy részét megtanítsák a betűvetésre, míg a ma pedagógusa korszerű műveltséget ad, és felkészültsége alkalmassá teszi arra, hogy egyre több helyen a községekben is középiskolai szintű oktatásban részesítse a fiatalságot. A ma pedagógusa nemcsak az ifjúság, hanem az egész lakosság pedagógusa, hisz a megye területén mintegy 3000 felnőttel mint tanító és tanítvány is kapcsolatba került.

Ex az egész társadalmat átfogó munka egyben azt is jelenti, hogy pedagógusaink tekintélyes része túlterheltek. Egyre több azoknak a száma, akik reggeltől a késő esti órákig dolgoznak. Kedvezőbb lenne a helyzet, ha a feladatokat arányosabban el lehetne osztani a pedagógusok között, ami azonban sokszor akadályokba ütközik. A falun élő pedagógusok többsége (63 százalék) nő, kiknek jó részét a családi, háztartási gondok is terhelik. Közülük egynegyed részük (23 százalék) nem lakik a munkahelyén. Vannak persze olyanok is, akik csak annyit dolgoznak, amennyi feltétlenül kötelező.

A társadalommal együtt a pedagógusoknak is meg kell tanulniuk szocialista módon élni, dolgozni, gondolkodni, mert a szocialista társadalom szocialista pedagógust igényel. Erre biztosították az, hogy pedagógusaink döntő többsége önkéntesen részt vesz a folyamatos ideológiai oktatásban, egyre többen járnak a marxista-leninista esti egyetemre. Több mint 200 pedagógus tanul önként főiskolán és egyetemen, hogy a jelenleginél magasabb szintű pedagógusképzést szerezzen. Ma már a középiskolai tanári oklevél sem ismeretlen fogalom a községekben, sőt ilyenekkel még általános iskolákban is találkozhatunk.

Falun élő pedagógusaink 10 százaléka saját falujában tanít, így saját házzal vagy lakással rendelkezik. A pedagógusok 42 százaléka szolgálati lakásban, míg 25 százaléka bérleményben lakik.

EJJEJLŐRÖKET felvesszünk. Városi Tanács Szolgálati Uzeme. Kossuth Lajos sgt. és Vadász u. sarok.

K. 606

Szeged-Rókus pu.-1 telep leltározása miatt a TÚZÉP megrendelő iroda aug. 31-től szeptember 5-ig

zárva

10824

A többi nem rendelkezik helyben lakással, így mindennap utazik munkahelyére. Ezek aránya 23 százalékot tesz ki.

A szolgálati lakással való 42 százalékos ellátottság számszerűleg megnyugtatónak látszik, érdemben azonban nem jelent megnyugtató életkörülményt. Ugyanis a szolgálati lakások nagy többsége tanyai lakás, ahol a pedagógusok petroleumlámpa mellett él és dolgozik. E lakások többsége nem felel meg a korszerű igényeknek, de sok esetben az egészségügyi követelményeknek sem. Csak a tanyavilág felszámolása teszi majd lehetővé, hogy a lakosság pedagógusával együtt elfogadhatóbb életkörülmények közé kerülhessen. Sokszor talán nem is teszünk meg mindent ennek a folyamatnak a meggyorsítása érdekében és nem adjuk meg minden esetben azt az emberi, társadalmi és anyagi segítséget, amit a tanyai iskolákban lakó és dolgozó pedagógusok megérdemelnek. Sok vonatkozásban a község ma már közelebb került a városhoz, mint a tanyavilág saját községe bérterületéhez.

Köztudomású és elismert az a munka, amit pedagógusaink a mezőgazdaságát-szervezők vezettek. Szerepük ma is jelentős, amikor mezőgazdaságunk meg erősítéséről beszélünk. Nagy erő rejlik ebben még akkor is, ha akadnak pedagógusok, akik talán közömbösen viselkednek, vagy tartózkodóan a mai problémákkal kapcsolatos ószinte, nyílt és meggyőző állásfoglalásban, mert hiszen pedagógusaink többsége őszintén és meggyőződéssel segíti a falu problémáinak megoldását, a haladás, a társadalmi és gazdasági felemelkedés érdekében fáradozatlanul tevékenykedik.

A községek társadalmi, gazdasági és kulturális élte irányításának, szervezésének nagyobb része a helyi vezetők mellett a helyi pedagógusokra hárul. Ez közös munkát jelent, ami elősegíti és szinte meghatározza a két réteg közötti egészséges kapcsolatot kialakítását. A pedagógusok 10 százaléka tagja a községi tanácsoknak és általában képviselve vannak a végrehajtó bizottságokban is. Az volna a kívánatos, hogy minden községben az iskola igazgatója lenne tagja a végrehajtó bizottságnak, hiszen a kulturális kérdések az ő kezében összpontosulnak. A válasz-

tott testületen belül hatékonyabban tudnák képviselni a kulturális élettel kapcsolatos ügyeket, mivel a községi tanácsokon erre külön szakigazgatási szerv nincs.

Szinte általános, hogy a községekben a társadalmi és egyéb funkciók döntő többsége egy személyre hárul. Ez a személy pedig legtöbbször az iskola igazgatója. Ha a feladatok összefüggéseit vesszük alapul, akkor azt kell mondanunk, hogy az iskola igazgatójának hivatali funkciója mellett az esetleges pártfunkció és a végrehajtó bizottsági tagság jelenléte azt a leghatékonyabb segítséget, mellyel valóban mindent átfogóan szervezője, vezetője lehet a község kulturális életének a választott testületi szervek irányításával és velük szembeni felelősséggel.

Pedagógusaink és a lakosság közötti kapcsolat egyre jobban tisztul. A szülők gyermekeiken keresztül mindjobban megismerik, és ennek alapján értékelni tudják a pedagógusok munkáját. Különösen közvetlen a kapcsolat a jó képességű és jól tanuló gyermekek szülei és a pedagógusok között. Sajnos, ez sokkal lazább a gyengén tanulók esetében, pedig ott volna erre igazán szükség.

Azt szeretnénk, hogy pedagógusaink munkájának fokozottabb elismerése, megbecsülése fokozottabban érvényesüljön. Pedagógusaink igyekeznek mindent elkövetni, hogy ezt kiérdemeljék, de ehhez az is szükséges, hogy az egész társadalom felismerje és tudja értékelni azt a munkát és erőfeszítést, melyet pedagógusaink az egyre műveltebb nemzedék felnevelése érdekében kifejtettek. Ha ez a felismerés és ennek alapján a reális értékelés mindnyájunkban kialakul, minden bizonyonnyal még eredményesebbé válik pedagógusaink munkája és még egészségesebbé a pedagógusok és a szülők, illetve a lakosság közötti kapcsolat.

Himlő elleni védőoltásban részesítik az önként jelentkezőket

A Magyar Távirati Irodát illetékes helyen felkérték az alábbiak közlésére:

A Budapesti Royal szálloda egy alkalmazottján feketehimlő megbetegedésre utaló tünetek jelentkeztek. Mivel fennforog nála a betegség alapos gyanúja, szükségessé vált, az esetleges fertőzés továbbterjedésének megakadályozására megelő-

Az új tanévben már 450 ezer diák vesz részt a politechnikai oktatásban

A most induló tanévben tovább növekszik a politechnikai oktatásban résztvevő általános iskolások száma. Szeptembertől ugyanis újabb 250 iskolában kezdik meg a gyerekek műszaki-gyakorlati képzését, így a munkaoktatás már összesen 450 000 diákra terjed ki. Az új tanterv alapján az általános iskolák alsó tagozatú osztályaiban is lesz gyakorlati oktatás. Az első-másodikosoké, a harmadik-negyedikés pedig fém építőelemekből összeállított, úgy-

nevezett szemelvényeket kapnak, hogy megismerjék: milyen használati eszközök lehet belőlük készíteni. Az alsó tagozatú gyakorlati foglalkozásokat a következő években fokozatosan kiterjesztik majd az egész iskolahálózatra.

Mind fogyóanyagból, mind szerszámokból elegendő mennyiség áll rendelkezésre. A zavartalan ellátást biztosítani tudják, ha az iskolák a megrendeléseket legkésőbb szeptember 15-ig beküldik.

Tűz után Tanév előtt a MÁV nevelőintézetben

A Dél-Magyarország pár nappal ezelőtt hírt adott arról, hogy Szegeden az Április 4 újtán levő MÁV Fiúnevelő Intézetben egyik éjszaka az előző napi padlás-téri hegesztés következtében leégett a tető egy része, az ott raktározott ruhákkal és egyéb anyagokkal együtt. A tüzeset okozta kárt a tűzoltók 1 millió 73 ezer forintba becsülték. Hamarosan kezdődik a tanév. Vajon ez a tüzeset nem befolyásolja-e a tanévkezdést a MÁV Fiúnevelőben?

Segít a minisztérium

Felkerestük Domonkos Andrást, az intézet igazgatóját, aki elmondta, hogy a felbecsült kár jelentős része a padláson raktározott anyagokból eredt. Így többek között elégett 700 zubbony, 800 nadrág, valamint a nevelőintézeti lányok összes felsőruhája. De ezzel együtt lakásokban is kár esett: Nagy Pál nevelő szolgálati lakása a benne levő összes bútorkal, ruhákkal, könyvekkel együtt leégett, és a másik szolgálati lakás sem használható. Szerencsére a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium azonnal segítségükre sietett és 450 ezer forintot adott a legszükségesebb növekedésházak beszerzésére.

Ezzel a segítséggel az intézet fogadni tudja a gyerekeket. Természetesen most szűkösen lesznek, mert a leégett raktár, lakás, műhelyek elhelyezése folytán más helyiségeket kellett igénybe venni. Az átrendezésben nagy

segítséget nyújtanak maguk a diákok, 22 negyedéves növendék, akiket táviratilag rendelték be a napokban az intézetbe.

Ha sokáig tart...

Az iskolakezdetnek tehát nincs akadálya. De már most meg kell mondani, ha sokáig tart a tető helyreállítása, veszélybe kerül egy másik lakás és az intézeti betegszoba is. A tüzeset ugyanis a hátsó tetőtérben volt, emiatt csak hétfőn vették észre. Nagy Pál tanár figyelt fel rá, hajnali fél 3 körül felbredve kinézett az ablakon, s a szemközti falon visszatükröződő vörös fény felriasztotta. Felszaladt a padlásra és látta a tüzet.

Ö van most talán a legnehezebb helyzetben, hiszen néhány nyári ruhadarabbal vészelté át a tüzesetet. Izgalma érthető, nem tudja,

honnán fogja pótolni magát és családja ruházatát, bútorait és egyáltalán a lakást?

Várják a diákokat

A tüzeset, mint már említettük, hegesztési munkálatokkal kapcsolatban történt. Az intézet központi fűtésberendezését javította a Csongrád megyei Építőipari Vállalat, és ez a munka még nem fejeződött be — ám most félbehagyták: az intézet és a vállalat között vitás, hogy a hegesztésnél szükséges tűzoltót kinek kell oda rendelni?

Ami a tetőszerkezetet illeti, ezt felettes szervük, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium intézi. Valószínűleg tartják, hogy a Vasútforgalmi Technikum tetejéből állítják helyre az intézetet, mivel a technikum emelétréépítés folytán lapostetőt kap. Az intézet tehát várja 340 növendékét, ám hogy elhelyezésük végleges lehessen, ahhoz kevesebb huzavonára és gyors segítségre van szükség.

N. F.

EXPRESSZ

Korunkat a technika, a rakéta, a gyorsaság korának is szoktuk nevezni. Vannak, akik a rohanás, vagy a bonyolultság jelzőjével illetik a márt. Nevezzzük bárholyan is — való igaz — életünk velejárója a nagy sebesség: repülésben, hajózásban, közúti közlekedésben stb. Természetesen e megállapítást csak úgy általában tesszük. Hiszen tudott dolog, hogy a gyorsaság, a nagy sebesség gyakorlati alkalmazásainak feltételei vannak. De ahol megvannak, ott aztán élünk is vele. Sokszor, ha kell, ha nem.

Mindezt egy »Expressz« jelzés juttatta eszembe, illetve adta kezembe a tollat, hogy leírjam. Előrebocsátom, hogy híve vagyok a gyorsaságnak életünk minden területén. De el-lene vagyok a túlzásnak. Mert a túlzás a gyorsaságban káros is lehet. Könnyen okozhat kiskilást vagy felesleges kiadást. Sőt, mint a Szegedi Vegyészeti és Magfeldolgozó Vállalat esete is bizonyítja, az »expressz« intézkedés, ha ezt ott is alkalmazták, ahol nincs rá szükség, felesleges kiadást és lassúságot is jelenthet.

Hogyan lett ebben az esetben az expresszből lassúbb ügyintézés. Íme a példa: történt pedig

az eset csütörtökön. Kiderült, hogy fogtán a cégjelzés levélpapír. Ez pedig veszélyeztetni a levelezést, ezért gyors rendelést határoztak el. Írták is a megrendelőt a szegedi nyomdához (természetesen gyorsan), indították a hivatalos levelet, aki (természetesen gyorsan) postára is adta (természetesen expressz). Szóval nem sajnálták időt, fáradságot, meg a pénzt. Ha nem is sokat, négy forintot fizetni kellett az expressz levélért. No de kicsire nem nézhetünk, ha sürgős az ügyintézés és gyorsan kell a cégjelzés levélpapír.

Itt aztán közbeszóhatnának többen, akik tudják, hogy a magfeldolgozó alig van messzebb a nyomda, mint a posta. Hol itt a gyorsaság, a gyors ügyintézés?! Mert hamarabb kézbesíthette volna a hivatalos levelet, mint ahogy postára adta. A postán bizony néha sorba is kell állni.

Az észrevétel indokolt, de ne feledjük, hogy mi nemcsak a gyorsaság, hanem esetenként a bonyolult ügyintézés korszakában is élünk.

A vázolt eset is ezt példázta.

N. P.

Tekintse meg

iskolaruha-bemutatónkat

CSÖPI gyermekruhaholtban

Nagy Jenő utca 4. szám

73497

73498

GYERMEK

kötöttáru vásár

Hófehérke
Gyermekruhaholtban

Kárász utca 15 és a

Csillag Áruházban

Lenin körút 32